

Bak Reizen

5 DAGEN ACHTERHOEK

Hier vindt u oa informatie over Emmerich, Zutphen en Xanten.

Algemene informatie

De Achterhoek is het meest oostelijke deel van de provincie Gelderland. De streek wordt aan de westzijde begrensd door de rivier de IJssel. In het noorden grenst de streek aan Twente en Salland. In het oosten en zuiden is de landsgrens met Duitsland de rand van het gebied.

Groene grenzen

Het oostelijke deel van de Achterhoek vormt de landsgrens met Duitsland. Vroeger een ware barrière. Van 'eventjes de grens overwippen' was nimmer sprake. Er waren tal van officiële grensovergangen, want over en weer was er immer veel verkeer. En uiteraard ook tal van smokkelpaadjes, want het loonde destijds financieel nogal de moeite om spullen ongezien van het ene land naar het andere land te brengen. Stiekem dus.

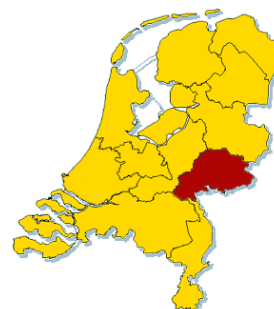
Stiekem is nu niet meer nodig. Want door de open grenzen rijd je ongemerkt van Nederland naar Duitsland. Niet alleen per auto, maar zeker ook per fiets. Op tal van mooie plekjes langs onze landsgrens zijn 'groene' grensovergangen aangelegd, speciaal bedoeld voor fietsers en wandelaars. Om eens eventjes bij de burens te kunnen kijken. Een perfecte plek om te wandelen of fietsen in de Achterhoek. Wat je direct zal opvallen is dat het landschap er ginds toch net ietsje anders uit ziet dan bij ons. Grootschaliger. Ga maar kijken!

Achterhoeks landschap

Zodra je de rivier de IJssel over bent en zo'n Achterhoeks landweggetje volgt merk je het direct. De weg is niet recht. Hij slingert. Langs grote bomen, door bossen en om boerderijen heen. Je krijgt om de zoveel meter telkens een ander uitzicht. Soms is het een bosrand, dan weer zijn het akkers. Het is niet Hollands meer. Nee, je ziet al rijdend de boerderijen verdwijnen achter houtwallen en boomgroepen en er lopen golvingen tot aan de horizon. En plots heb je weer een vergezicht. Het lijkt net een toneel met verschillende coulissen. Dat is waarom het landschap van de Achterhoek wel een coulisselandschap wordt genoemd. Het is er nog steeds. Het werd in vele honderden jaren door de boerenbevolking opgebouwd en ingericht.

Weer en klimaat

Gelderland heeft ondanks zijn inlandse ligging een gematigd maritiem klimaat dat onder de licht invloed staat van de Golfstroom. Er kunnen hier in de wintermaanden lange periodes met vorst of nachtvorst voorkomen. Tijdens de vorstperiode zal de neerslag hier voornamelijk als sneeuw of natte sneeuw naar benden komen. De gemiddelde temperatuur ligt hier in de zomerperiode net iets boven de 20 graden Celsius.

Slag om Arnhem

De Slag om Arnhem was de veldslag die van 17 tot 25 september 1944 in en rond Arnhem plaatsvond, als onderdeel van Operatie Market Garden.

In augustus en begin september 1944 hadden de Geallieerden het noorden van Frankrijk en België bevrijd. In Nederland was grote paniek uitgebroken (Dolle Dinsdag). De Siegfriedlinie en de Rijn vormden echter forse obstakels. Veldmaarschalk Montgomery stelde daarop Operatie Market Garden voor, met als doel om de Duitse linies heen te trekken en Duitsland binnen te vallen via Arnhem. Parachutisten moesten enkele bruggen veroveren (operatie Market) en bezet houden tot de tanks er waren (operatie Garden). Niet iedereen was ervan overtuigd dat het mogelijk was de grote rivieren eenvoudig over te steken ("een brug te ver gaan"), maar het plan werd uiteindelijk geaccordeerd.

De operatie begon zondagochtend 17 september 1944 om half twaalf met een inleidend bombardement dat bedoeld was om Duitse kazernes in Ede en Arnhem te treffen. 's Middags landden bijna 5.200 man van de Britse 1e Luchtlandingsdivisie, deels per parachutes, en deels in zweefvliegtuigen op terreinen op grote afstand van Arnhem, namelijk bij Wolfheze en ten noorden van Heelsum. In sommige zweefvliegtuigen werden jeeps en antitankgeschut aangevoerd. Op 18 september landden nog eens 1900 parachutisten op de Ginkelse heide bij Ede en zweefvliegtuigen bij Wolfheze.

Emmerich

In de Tweede Wereldoorlog, op 7 oktober 1944 is Emmerich am Rhein door een luchtaanval voor 97% met de grond gelijk gemaakt. Ter compensatie van de geleden oorlogsschade wilde Nederland van Duitsland schadevergoeding. De schadevergoeding werd niet in geldbedragen uitbetaald maar in gebieden (annexatie). Op 23 april 1949 werd daarom het stadsdeel Elten aan Nederland toegewezen. 1 augustus 1963 werd het wederom Duits.

Enkele bezienswaardigheden:

De St. Aldegundiskirche

De 15e-eeuwse St. Aldegundiskirche werd tijdens de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigd. Een stadsbepalend gezicht qua de skyline van Emmerich geeft het, anno 2014, want de torenspits is nooit meer herbouwd. In 1973 werd een zeer groot concertcarillon gebouwd in de Aldegundiskirche en in 1997 werd deze uitgebreid. Het sleeplade-instrument kent 47 registers. De toren heeft een driestemmig klokgelui. De grote Mariaklok (gietjaar 1498), kleine Mariaklok (gietjaar 1505) en het Angelusklokje (gietjaar 1952).

De St. Martinikirche

De Martini-Kirche heeft een Romaans gedeelte, gebouwd rond 1040 en een Gotisch gedeelte uit de 15e eeuw. Er is een:

- crypte uit de 11e eeuw te bezichtigen. Dit is een ondergrondse grafkelder onder het hoogkoor in kerken waar een verzameling van reliquaria en en liturgische voorwerpen uit een ver verleden bewaard worden.
- schatkamer. Eén van de topstukken is het Willibrodus-reliquarium uit de 11e eeuw. In de schrijn (Een schrijn of reliquarium is een kist voor het bewaren van kostbare zaken) bevinden zich de relieken van beenderen van de apostel Petrus en de heilige Walburga, splinters van het Kruis en de Heilige Lans en een stuk van het boetekleed dat Christus op last van Herodes moest dragen.
- gotisch koorgestoelte. Van koorgestoelte uit 1486 bleven er na het bombardementen in de WO11 nog 18 van de oorspronkelijk 36 zetels behouden.
- mozaïekkapel. In 1898 werd de kapel geheel met mozaïeken gedecoreerd.
- epitafen. Grabschriften uit de 15e, 16e en 17e eeuw.

Rheinpromenade Emmerich

Voor de Rijn Duitsland verlaat en bij Spyk Nederland binnenstroomt, komt de Rijn langs De Rheinpromenade in Emmerich am Rhein. In 2007 is de kadewal verhoogd en de boulevard vernieuwd. Vanaf de autovrije Rheinpromenade van Emmerich is het uitzicht over de Rijn gewoon schitterend. Het vele scheepvaartverkeer en het zicht op de kranen van de Rhein-Waal terminal (RWT) of ook genoemd, terminal Emmerich am Rhein. Op de kade voor de kerk staat een karakteristiek beeld van een op een meerpaal gezeten matroos, de 'Poortkerl' die uitkijkt over de Rijn. Deze promenade heeft voor iedereen wat wils: rustige bankjes aan het water en talloze eet- en drinkgelegenheden met terras. Vanaf de Rheinpromenade vertrekt ook het passagiersschip 'Rheinkönigin' op haar rondvaarten.

De Rheinbrücke Emmerich

De eerste steen voor de brug over de Rijn werd op 2 mei 1962 gelegd en 3 september 1965 werd de Rheinbrücke officieel geopend. Het is de langste hangbrug geworden van Duitsland met een totale lengte van 1.228 meter en hoogte van 77 meter (de pijlers). De Rheinbrücke is een onderdeel van de rijksweg 220. Vanuit Nederland (Achterhoek) loopt de N316 over in de rijksweg 220.

Haus im Park

Aan het einde van de Rheinpromenade, in het park vinden we het Haus im Park. Een klein huis met witte bakstenen, rode luiken en met kleien tegels op het dak. Een prachtig idyllisch gebouwtje welke zijn oorsprong vindt in de late 18de eeuw. Het werd gebouwd als een thee- en tuinhuis voor de priesters van de nabijgelegen Aldegundis Kirche.

Het gebouw is een historisch monument waar de stad Emmerich nu de eigenaar van is. Sinds 1974 is het de Kunstverein Emmerich die er onderdak vind en tentoonstellingen houdt van kunstenaars. De tentoonstellingsruimte is in het weekend geopend.

Xanten

Vlak over de Duitse grens bij Nijmegen is de grootste Romeinse stad van het noorden te bezichtigen. Het Archäologisch Park Xanten is gebouwd op de resten van de Colonia Ulpia Traiana. Op unieke wijze onderzoekt en reconstrueert men deze Romeinse stad.

Bij binnenkomst valt het open karakter van het terrein op. Het is moeilijk te bevatten dat vlak onder het gras de resten van een van de grootste Romeinse steden ten noorden van de Alpen liggen. Het originele stratenpatroon van de stad is gemarkeerd met bomenlanen. Verspreid over de kavels staan enkele indrukwekkende reconstructies van Romeinse gebouwen.

Deze reconstructies zijn het resultaat van het unieke archeologisch onderzoek in het park, waarbij bouwtechnieken en constructies afgeleid worden uit de Romeinse resten. Daarna worden sommige gebouwen op hun oorspronkelijke plaats opnieuw opgetrokken.

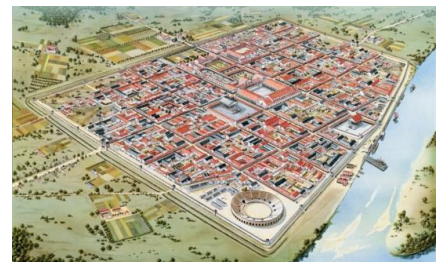
Met deze “re-enactment” hopen de onderzoekers meer inzicht te krijgen in de toenmalige bouwtechnieken. Op deze wijze zijn het amfitheater, de stadsmuren en poorten, een herberg en het publieke badhuis nagebouwd.

Van kamp tot park

De Romeinse geschiedenis van Xanten begint met de aankomst van de legioenen in 13 v. Chr. Het legerkamp Vetera wordt aangelegd bij de Rijn in de voorbereidingen op de geplande campagnes in Germanië. Zoals gebruikelijk vormt er zich een nederzetting nabij het kamp van handelaren, handwerklieden en andere personen die geld verdienen aan de soldaten.

Al gauw worden na een aantal mislukkingen de oorlogen in Germanië gestaakt en volgt er een periode van rust en voorspoed voor de stad. Tijdens de Bataafse Opstand (rond 69 – 70 v. Chr.) worden het kamp en de stad echter volledig platgebrand. Deze tegenslag blijkt van korte duur en drie decennia later zijn zowel het kamp als de handelsplaats herbouwd aan de Rijn. De nieuwe stad genaamd Colonia Ulpia Traiana is een van de weinige steden met de hoge status van colonia buiten Italië. Naast prestige waren aan deze titel privileges verbonden zoals belastingvoordelen.

Na verschillende veroveringen door onder andere de Franken wordt de stad verlaten en vervalt deze langzaam tot een ruïne. Bovendien werden de stenen hergebruikt voor de bouw van het Middeleeuwse Xanten. Hierdoor zijn er nauwelijks bovengrondse Romeinse resten bewaard. Pas in 1935, met de komst van de industrie, komt er vanuit de archeologie interesse voor de colonia. In deze periode vindt men tijdens het grootschalige onderzoek onder andere het fundament van het amfitheater.

Om het erfgoed te behouden en toegankelijk te maken wordt besloten tot de aanleg van een archeologisch park. Grote delen van de grond waar de colonia ligt zijn opgekocht en maken nu deel uit van het openluchtmuseum genaamd Archäologischer Park Xanten (APX).

Herbouwen en herleven

Het grote amfitheater springt meteen in het oog: het monument staat in een van de hoeken naast de gereconstrueerde stadsmuur. Na het archeologisch onderzoek naar de fundamenteën van het oorspronkelijke theater is er ter plaatse een reconstructie gemaakt. Het nieuwe theater wordt nog regelmatig gebruikt tijdens jaarlijkse activiteiten. Zo zullen er onder andere tijdens het zomerse Römerfest militaire parades en gladiatorengevechten worden gehouden in de arena. Dit wordt gecombineerd met festiviteiten in het hele park waarbij het Romeinse verleden herleeft.

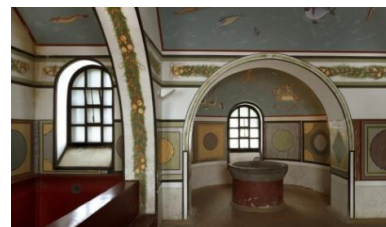
Een andere bezienswaardigheid is de herberg waar vermoeide reizigers tot rust konden komen. Ook deze is zo getrouw mogelijk gereconstrueerd, met onder andere slaapvertrekken en een kruidentuin. Daarnaast kan er ook daadwerkelijk Romeins gegeten worden.

Het kleine badgebouw van de herberg is ook herbouwd. Binnen zijn de typische kleurige wandschilderingen te zien met voorstellingen uit de natuur. Tot voor kort werden de ruimtes nog warm gestookt met het nagebouwde Romeinse verwarmingssysteem. Na verloop van tijd ontstonden er echter problemen, doordat rook het badhuis binnen kwam. Blijkbaar hebben de onderzoekers iets over het hoofd gezien.

Romeins badhuis als museum

Tot slot is het recent geopende LVR-RömerMuseum, dat onlangs is verplaatst van de binnenstad naar het park, het bezoeken waard. Het moderne gebouw is een mengeling van Romeinse en moderne invloeden. De constructie bestaat voornamelijk uit glas en is geïnspireerd op een Romeins badhuis. Er is bewust gekozen voor deze vorm; onder het museum ligt namelijk de ontvangsthal van de Romeinse stadsthermen. In de kelders bij de garderobe is het muurwerk nog te zien.

In het nieuwe museum is de geschiedenis van de stad in chronologische volgorde tentoongesteld. Er loopt een rondgang tot ver bovenin de grote ruimte, waarin alle aspecten van de colonia terugkomen. Interessant is de verzameling gereedschappen en producten van de handwerklieden, de nagenoeg complete Romeinse platbodem en de uitgebreide militaire collectie.

De overblijfselen van het badgedeelte van de thermen zijn in een aparte hal van het museum te bezichtigen. Ook hier is er een samenspel tussen de Romeinse en moderne constructie. Het oorspronkelijke gebouw is gereconstrueerd op basis van de archeologische resten en beschermt nu de overblijfselen tegen het klimaat.

Zutphen

De monumentale Hanzestad Zutphen en het groene dorp Warnsveld zijn samen opgegaan in de gemeente Zutphen. Iedereen die de stad Zutphen vanuit het westen nadert raakt onder de indruk van haar fraaie ligging aan het water. De rivier de IJssel en de imposante koopmanshuizen aan de kade nodigen van verre uit tot een bezoek. Iets, wat dan ook jaarlijks door honderdduizenden wordt gedaan.

Zutphen was ook in vroeger eeuwen al bijzonder in trek als woon- en verblijfplaats. Zutphen heeft sedert 1190 stadsrechten. Regelmatig terugkerende evenementen en de weekmarkt zorgden ook toen al voor een grote stroom bezoekers. Nu heeft Zutphen, ondanks haar relatief geringe inwoneraantal, een grote verzorgende functie voor de Achterhoek en een gedeelte van de Veluwe.

Rondom het oude centrum zijn de oude vestingwerken op tal van plaatsen nog tastbaar aanwezig. En in het hart van de stad ziet u statige koopmanshuizen en schilderachtige hofjes. Temidden van die middeleeuwse schoonheid treft u een moderne stad met een flink aantal bezienswaardigheden en een uitgebreid winkelaanbod met tal van speciaalzaken. In de zomer is het goed toeven op de terrassen in de binnenstad en aan de IJssel.

Enkele bezienswaardigheden:

Assenhuys

Al lopend door de Beukerstraat komt de oplettende bezoeker ter hoogte van de Sprongstraat het Assenhuys tegen. Of anders gezegd vanuit de Sprongstraat loop je er nagenoeg tegenaan. We kunnen ons haast niet meer voorstellen dat hier rond het jaar 1200 al bebouwing was. De perceelsbreedte van de panden zijn nagenoeg identiek. Men hanteerde in de stad een éénheidsmaat bij het vergeven van de percelen. Deze was gebaseerd op 1 1/3 Rijnlandse roede. (= 5 meter en 2 cm.) Op deze breedte kon men een houten huis van ongeveer 4,5 x 10 m. bouwen zodat er tussen de huizen nog 0,5 tot 1,0 m. ruimte open bleef. Na de grote stadsbrand in 1284 zijn de houten huizen vervangen door stenen bouw.

Beitelhuis

Een zogenaamd beitelhuisje, een verre voorvader van het beroemde New Yorkse Flatiron Building. Hier zowel als daar wordt de vorm gedictieerd door een onhandig driehoekig bouwterrein aan de top waarvan twee straten in een scherpe hoek samenkomen. Al in 1516 wordt dit terrein genoemd "de beitel van het convent", het erachter gelegen Oude Convent, opgeheven in 1582 toen het nog maar twee bewoonsters had. Een tweede voorbeeld van een beitelhuis in Zutphen is Oude Wand 1. Ontpleistering tijdens de restauratie brengt in de gevel aan het Oude Wand ontlastingsboogjes van oudere gotische ramen en in de gevel aan het Armenhage een paar complete, dichtgemetselde gotische bakstenen ramen aan het licht.

Dekanije

Zaadmarkt 102-108.

Bijzonderheden Het grote huis met omlopend schilddak en waterlijst is ontstaan uit de samentrekking van twee huizen, één achter de drie traveeën links en één achter de twee traveeën rechts. Van beide huizen stond de kap loodrecht op de voorgevel. Deze huizen behoorden tot de immuniteit van de Sint-Walburgkerk maar een deken heeft er nooit gewoond. Op het huidige pleintje stonden vier huizen, in de rooilijn van het Ten Broeck Huis, die niet meer tot de immuniteit behoorden. Deze vier huizen zijn in 1532 op last van Hertog Karel van Gelder gesloopt in verband met de bouw van zijn dwangburcht.

De Keizer

De Keizer, een monumentaal pand wat u kunt vinden in de Pelikaanstraat (nr 15) Het pand werd in aangekocht in 1972 maar al in 1952 restaureerde het Wijnhuisfonds de in de oorlog ingestorte kap en in 1961 werd de de vensterindeling verbeterd. Als men vanuit de Spitaalstraat de stad binnenkomt is het pand een bijzondere blikvanger. Het is een dwarshuis (Een dwarshuis is een huis dat met de nok van het dak evenwijdig aan de straat is gebouwd) met een hoog zadeldak. De bepleisterde zijgevel heeft een klein wolfseind met hijsbalk. Hoge ramen en deurpartij, waarachter de begane grond en een insteekverdieping. Het huis dateert uit ongeveer 1500. Binnen zijn veel authentieke achttiende-eeuwse elementen.

De Walburgiskerk

De huidige kerk is niet de eerste op deze plaats. Bij bouwkundig onderzoek in de jaren negentig van de vorige eeuw werden boven de gewelven van koor en transept restanten ontdekt van een grote Romaanse kerk. Dat was een kerk in de Utrechtse stijl. Ze leek veel op de St. Pieter, de St. Janskerk in Utrecht, de St. Lebuinuskkerk in Deventer of de St. Martinus in Emmerik (Duitsland). Dit waren allemaal kerken gebouwd door de bisschop van Utrecht. Daarmee leverde dit onderzoek ook een antwoord op wie toch de opdrachtgever was geweest voor de St. Walburgiskerk: de graaf van Zutphen of de bisschop van Utrecht. Rond 1220 werd begonnen met de bouw van de huidige kerk.

**Wij wensen u veel plezier tijdens uw vakantie.
Hebt u leuke vakantie foto's, dan zien wij deze
graag tegemoet. U kunt uw foto's mailen naar
info@bakreizen.nl.**

Zutphen

